

Buurten in Balans

In deze aanpak gaat het niet zozeer om een concrete interventie, maar meer om de analyse die daaraan vooraf gaat. Deelgemeente Rotterdam Alexander wilde kwetsbare buurten in kaart brengen op basis van kwantitatieve gegevens. Wat bleek: het schaalniveau van monitoring is veelal de wijk, terwijl bewoners zich op een lager schaalniveau identificeren met hun woonomgeving. Vaak is dat op het niveau van de buurt of zelfs op (een deel van) de straat. De deelgemeente koos voor het Buurtsignaleringsmodel (van het Centrum voor Onderzoek en Statistiek) om op de terreinen fysiek, sociaal en veilig de mate van kwetsbaarheid van hun buurten inzichtelijk te maken. De analyse is ingebed in een theoretisch kader, dat een goed vertrekpunt vormt voor het integraal aanpakken van problemen.

Het model geeft elke buurt een potentiële probleemcumulatiescore. Het oordeel over een buurt mag echter niet alleen op die score worden beoordeeld. Ook andere cijfers, zoals criminaliteitscijfers krijgen hierin een plaats. De totaalscores zijn aanleiding voor nader onderzoek en moeten worden aangevuld met kwalitatieve gegevens. Dat maakt de uiteindelijke analyse volledig. Het analysedocument (zie bijlage hieronder) is voorhanden en wordt nog aangevuld met een uitvoeringsplan.

DOELSTELLING

Het buurtsignaleringsinstrument is SMART opgebouwd. Het instrument wordt in Rotterdam Alexander-Alexander gebruikt als signaal, dat aanleiding kan zijn voor nader onderzoek. De uitkomsten van het instrument laten tevens een sterke samenhang zien met gegevens uit de Veiligheids- en Sociale Index. De wijken die hierin het laagst scoren bestaan voor een groot deel uit (sub)buurten met de hoogste probleemcumulatiescore (PPS). Met de analyse en de daaropvolgende aanpak werkt de gemeente aan:

- Stijgend vertrouwen van bewoners in de overheid.
- Daling van het aantal meldingen van overlast.

- Vermindering van het aantal vervuilde panden.
- Vermindering van het percentage overbewoning.
- Daling van het aantal meldingen van geweld.

WERKZAME BESTANDELEN

Het instrument bevat verschillende indicatoren:

- Eensgezinswoningen (een groot aandeel in de woningvoorraad geldt als een positieve indicator)
- WOZ waarde per kamer (grotere woningen met meer kamers hebben over het algemeen een hogere WOZ waarde)
- Lange woonduur (positieve indicator voor sociale binding)
- Mobiliteit (veel verhuisbewegingen; lage sociale binding)
- Meldingen geweld
- Meldingen burengerucht
- Overbewoning
- Goedkope particuliere huurwoningen
- Uitkeringsontvangers
- Niet werkende werkzoekenden

De veelheid aan indicatoren op zowel fysiek als sociaal niveau, geven een gedifferentieerd beeld van de staat van een buurt.

DOELGROEP EN CONTEXT

Doelgroep en context worden relevant op het moment dat na de analysefase concrete interventies worden ingezet. Rotterdam Alexander-Alexander kiest daarbij voor het laagste schaalniveau: (deel van) de straat, portiek, galerij en 'achter de voordeur'. De problemen blijken zich ook op dat niveau voor te doen.

De voorgestelde aanpak is onder te verdelen in:

- Basis op orde: schoon, heel en veilig
- Lopende programma's: intensivering van vitale coalities
- Chirurgische teams, met vertegenwoordigers van de gemeente (verschillende disciplines), onderwijs, huisartsen, woningcorporaties, politie, maatschappelijk werk en opbouwwerk.

versie

De kern van de aanpak is dat er in wisselende integrale teams, met nieuwe en reeds bestaande partners snel, effectief, precies en duurzaam gewerkt wordt.

TE VERWACHTEN EFFECTEN

De analyse geeft een nauwkeurig, cijfermatig beeld van de fysieke, sociale en veilige staat van buurten. Indien de scores als signaal dienen en er daarna ook een kwalitatieve slag overheen gaat, ligt een goede aanpak op maat voor de hand. Ook de bevindingen van professionals in de buurten zijn relevant, zodat zij de cijfermatige analyse op basis van hun expertise kunnen aanvullen. De voorgenomen uitwerking sluit aan bij de analyse van het buurtsignaleringsmodel. Een uitvoeringsplan is in ontwikkeling.

EVALUATIE

Deelgemeente Rotterdam Alexander-Alexander is voornemens om na de uitvoering van acties, op termijn de analyse met het buurtsignaleringsmodel te herhalen. Tevens zijn meetbare doelen geformuleerd (zie boven), die periodiek worden gemeten. Het model blijft daarnaast een goed instrument om ook andere buurten te (blijven) monitoren.

RANDVOORWAARDEN

Het uitvoeren van de analyse vraagt om kennis van onderzoek en statistiek. Het gaat om het ophalen van informatie uit verschillende bronnen en deze samenvoegen tot een PPS score (secundaire analyse van bestaande gegevens). De indicatoren uit het model zijn in principe goed opvraagbaar, omdat het standaardwaarden zijn waar veel gemeenten op registreren, zoals WOZ waarden, migratiebewegingen, uitkeringsgerechtigden etc.

OVERDRAAGBAARHEID

De indicatoren zijn over het algemeen bekend, maar de samenvoeging ervan tot een probleemcumulatiescore is niet standaard. Dit maakt het model vooralsnog niet direct toepasbaar. Voor meer informatie kan contact worden gelegd met de deelgemeente Rotterdam Alexander-Alexander. Contactpersoon dhr. C. Vos (c.vos@prinsalexander.rotterdam.nl).

INSTRUCTIES

Er is (vooralsnog) geen handleiding beschikbaar.

DOCUMENTATIE

Rapportage uitvoering buurtsignaleringsmodel deelgemeente Rotterdam Prins Alexander: "Dat komt al wat dichterbij in de buurt", Buurten en bewoners in balans.